

Pitkälehdon tuulivoimahankkeen asukaskysely

Yhteenvedoraportti 21.3.2024

Sisällys

1	Asukaskyselyn toteutus.....	2
2	Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)	2
3	Vastaajat.....	7
4	Hankealueen nykyinen käyttö	10
5	Arviot Pitkälehdon tuulivoimahankkeen vaikutuksista	14
6	Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset	18
7	Yleisnäkemykset hankkeesta	22
8	Tiedonsaanti hankkeesta	27
9	Muita huomioitavia asioita	29

1 Asukaskyselyn toteutus

Tässä liiteraportissa esitetään yhteenveto Toholammin Pitkälehdon tuulivoimahankkeen asukaskyselyyn saaduista vastauksista. Kysely toteutettiin helmikuussa 2024 osana hankkeen YVA-menettelyä. Raportissa vastausjakamat esitetään kysymyksittäin numeroituina diagrammeina niiltä osin kuin mahdollista. Vapaamuotoiset tekstivastaukset esitetään sellaisenaan, mikäli ne eivät sisällä henkilöiden tai kiinteistöjen nimiä, osoitteita tai muuta tunnistettavaa tietoa.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään osana ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia YVA-selostuksessa. Kyselyllä selvitettiin paikallisten asukkaiden ja loma-asukkaiden näkemyksiä suunniteltavasta hankkeesta sekä hankealueen käyttömuotoja ja merkitystä. Lisäksi kartoitettiin heidän näkemyksiään hankkeen merkittävimmistä myönteisistä ja kielteisistä vaikutuksista sekä vaikutuksista virkistyskäyttöön, maisemaan ja asumisviihtyisyyteen. Kyselylomake käsitti monivalintakysymyksiä ja avoimia kysymyksiä, joihin oli mahdollista vastata vapaamuotoisesti.

Asukaskysely postitettiin 7.2.2024 rakennettujen kiinteistöjen (asuin- ja lomarakennukset) omistajille noin 4 km säteellä Pitkälehdon hankealueen rajasta. Kyselyn kohdejoukkoon kuului 161 henkilöä.

Kyselyn saatesivulla toivottiin vastauksia ensisijaisesti internetin kautta. Mikäli vastaaminen internetissä ei ollut mahdollista, vastauslomake oli mahdollista palauttaa postitse valmiiksi maksetussa vastauslähetyskuorissa. Vastausaikaa oli noin kolme viikkoa. Vastauksia saatiin määräaikaan 28.2.2024 mennessä yhteensä 45 kpl, joista internetin kautta saatuja oli 22 kpl ja postitse palautettuja 23 kpl. Kyselyn vastausprosentti oli 28 %.

2 Hankkeen kuvaus (YVA-ohjelmavaihe)

Hankealueen sijainti ja hankealueen ympärillä sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset sekä YVA-ohjelmavaiheen alustava voimalasijoittelu esitettiin kyselylomakkeen ensimmäisillä sivuilla olevilla kartoilla seuraavasti.

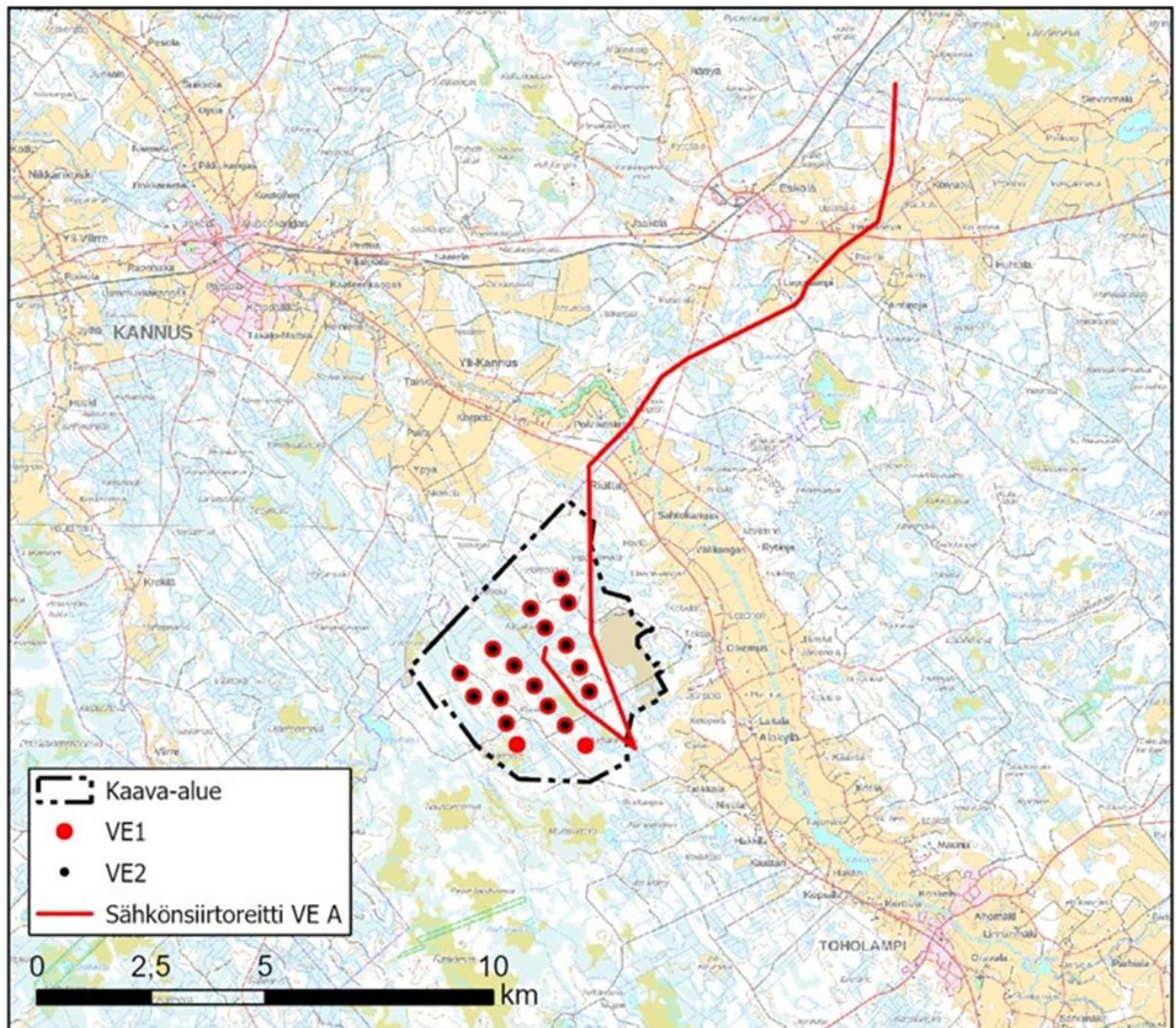
Kartta 1: Hankealueen sijainti ja YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot

Pitkälähdon hankealue sijaitsee Toholammin kunnan alueella. Hankealueen pinta-ala on noin 1960 ha. Tuulivoimahanke muodostuu korkeintaan 18 tuulivoimalasta, joiden yksikköteho on enimmillään 10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m, napakorkeus enintään 200 m ja lavan pituus enintään 100 m.

Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoiman osalta kahta vaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0). Laajimmassa tuulivoimahankkeen toteutusvaihtoehdossa VE1 hankealueelle toteutetaan 18 tuulivoimalaa, joiden kokonaisteho on enintään 180 MW. Vaihtoehto VE2 on suppeampi, ja siinä hankealueelle toteutetaan 16 tuulivoimalaa. Myös vaihtoehdossa VE2 voimaloiden yksikkötehon suunnitellaan olevan enimmillään 10 MW ja kokonaiskorkeuden enintään 300 m. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan sähköasema sekä tarvittavat huoltotiet ja maakaapelointi voimaloiden välille.

Tuotettu sähkö siirretään hankealueelta Sievin länsipuolelle noin 20 km etäisyydelle Pitkälähdon hankealueesta vuonna 2027 rakennettavaan Kukonkylän sähköasemaan. Sähkö siirretään hankealueelle rakennettavalta sähköasemalta ilmajohdolla ensin hankealueen sisällä noin kolmen kilometrin matkan olemassa olevaa Herrforsin johtokäytävää pitkin kaakkoon, josta se liittyy Fingridin suunnitellun Jylkkä-Alajärvi voimajohtokäytävän aliorrelle jatkaen siitä pohjoiseen.

Kartta 2: Hankealuetta ympäröivillä alueilla sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset

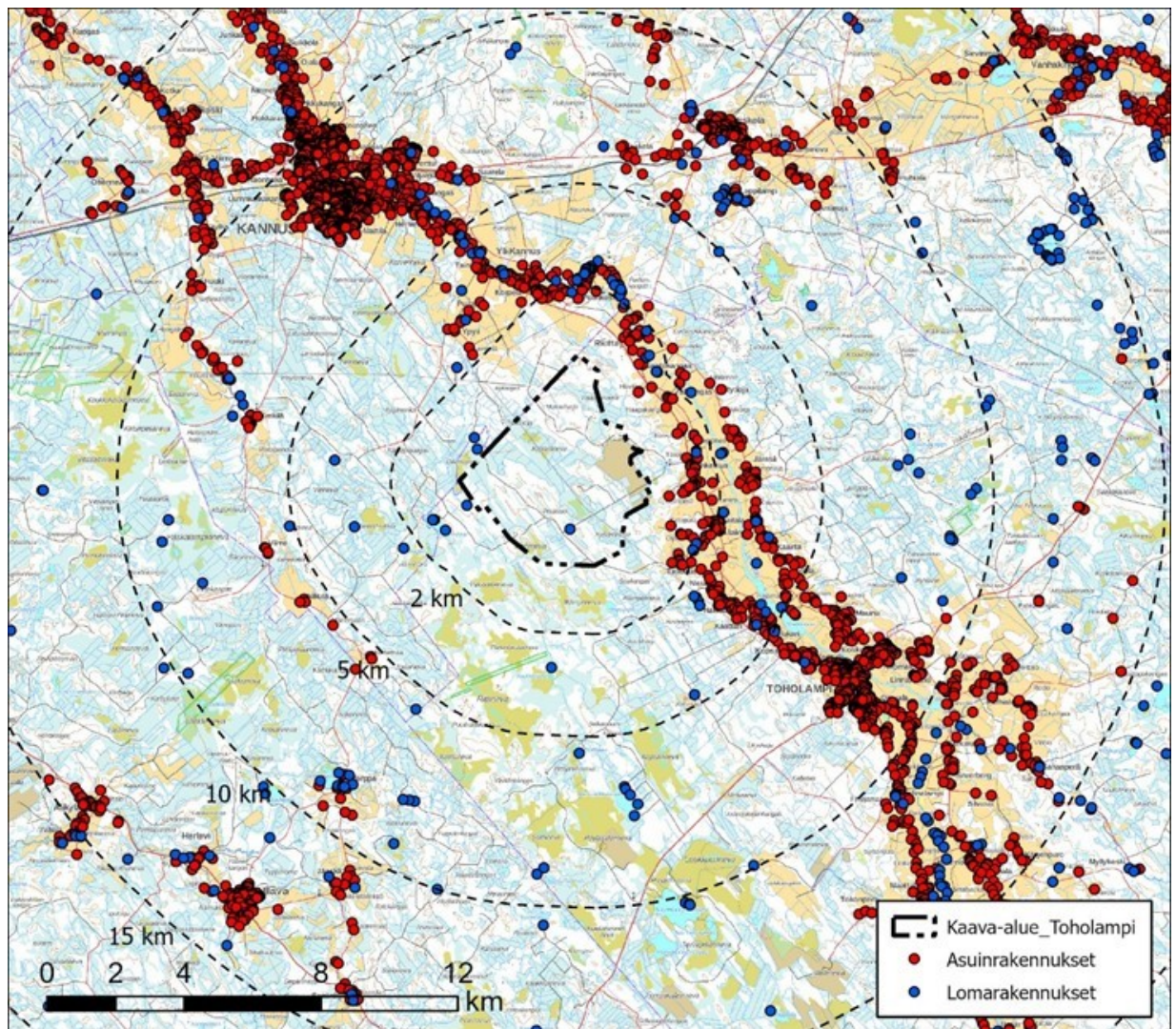
Hankealueella ei ole vakituista asutusta. Hankealueella sijaitsee yksi loma-asutukseen tarkoitettu rakennus. Maastotietokannan mukaan 4 km säteellä Pitkälähdön tuulivoimaloista sijaitsee 164 asuinrakennusta ja 36 lomarakennusta. Tässä kartassa on esitetty etäisyysvyöhykkeet hankealueen rajasta (mustalla pistekatkoviivalla rajattu alue).

Lähimmät asutuskeskittymät sijoittuvat hankealueelta itään Oikemuksen, Alakylän, Nisulan alueelle noin 2–3 kilometrin etäisyydelle sekä pohjoiseen

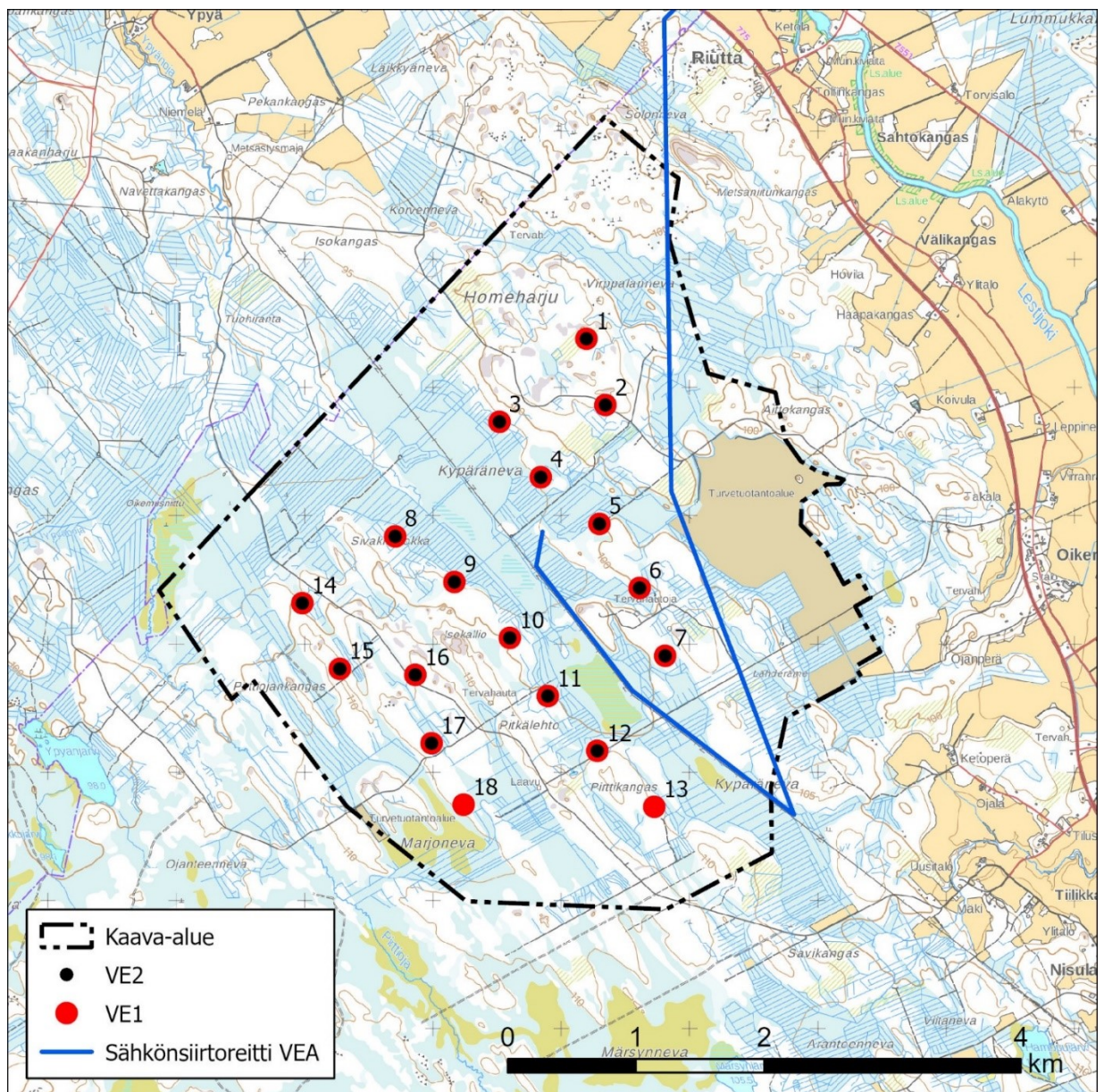
Riutan ja Yli-Kannuksen alueelle 1,5-3 kilometrin etäisyydelle hankealueelta.

Loma-asutusta sijaitsee erityisesti hankealueen viereisen joen ja järven rannoilla. Lomarakennuksista lähin sijaitsee noin 300 metrin päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta ja lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 2 kilometrin päässä lähimmästä suunnitellusta voimalasta.

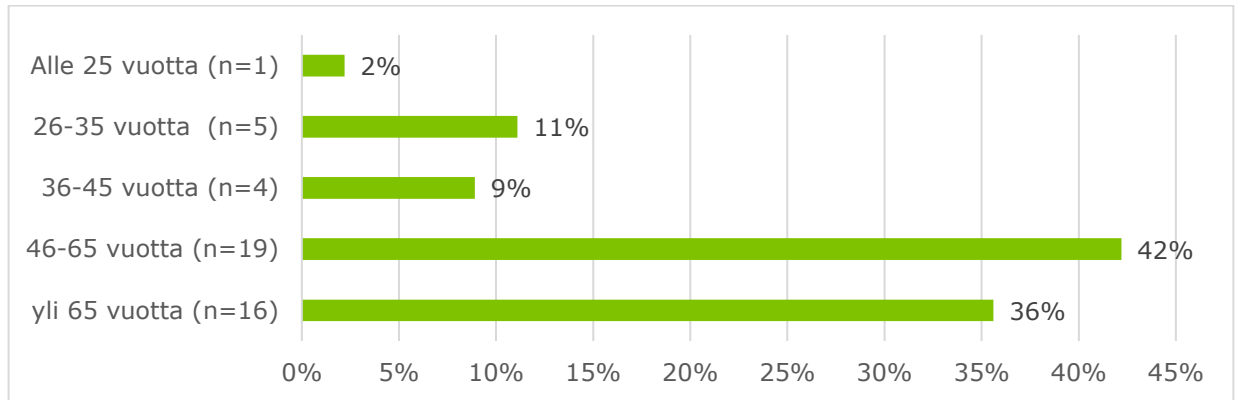
Kartta 3: Alustavat voimalasijoittelut sekä sähkönsiirtoreitti

Laajimmassa arvioitavassa hankevaihtoehdossa (VE1) alueelle sijoittuisi 18 tuulivoimalaa. Voimaloiden paikat on merkitty punaisina pisteinä kartalla. Vaihtoehdossa VE2 alueelle sijoittuisi 16 voimalaa, joiden paikat on merkitty mustina pisteinä. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti on merkitty sinisellä viivalla.

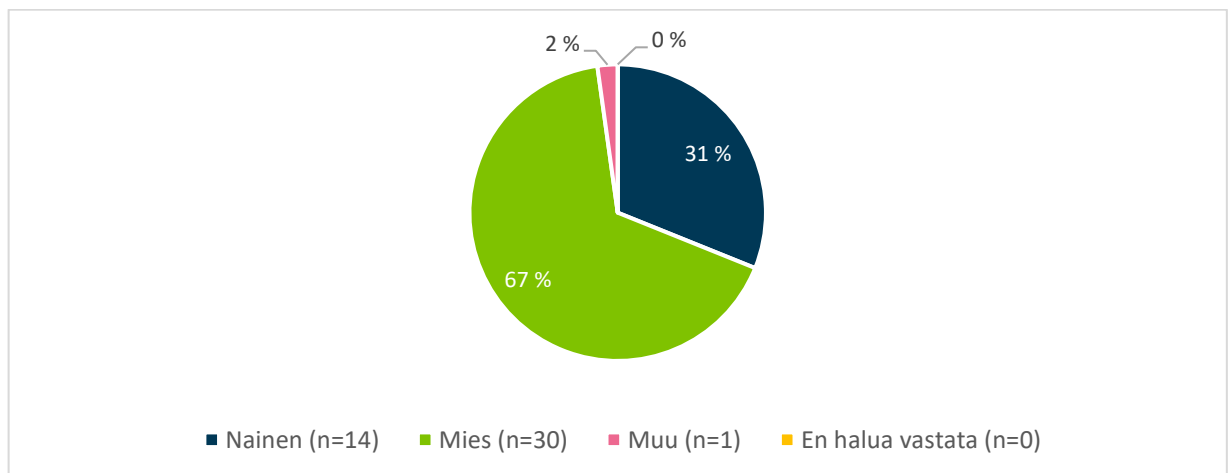

3 Vastaajat

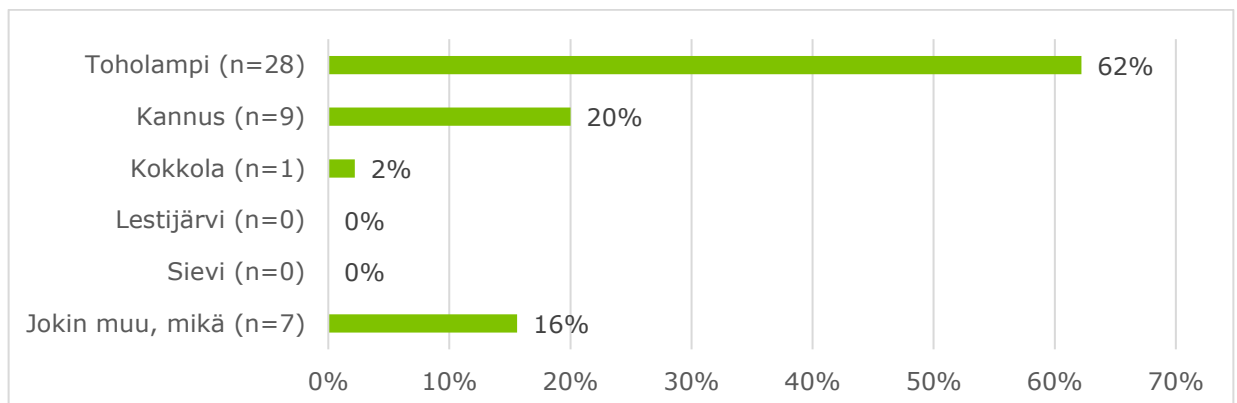
1. Ikä. (N=45)

2. Sukupuoli. (N=45)

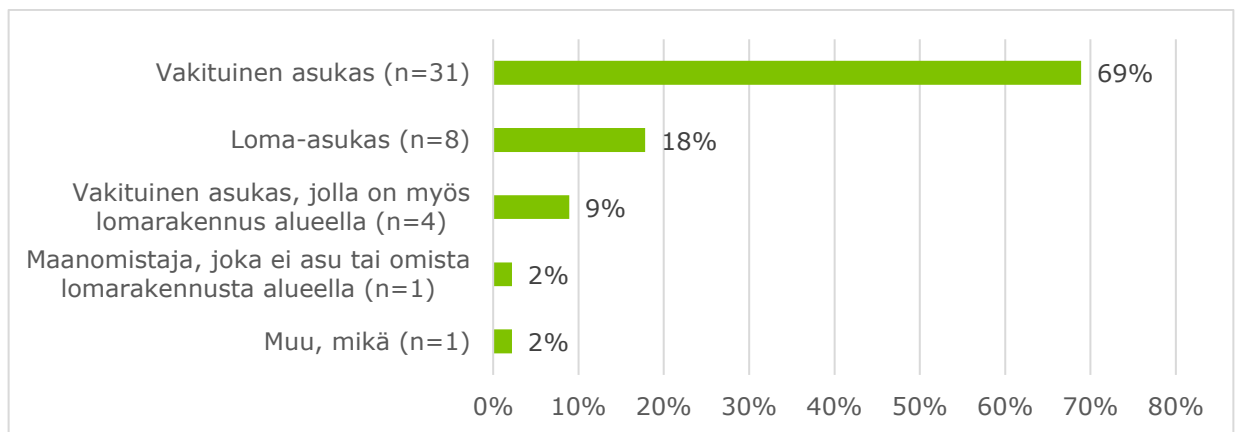

3. Vakituinen asuinpaikka. (N=45)

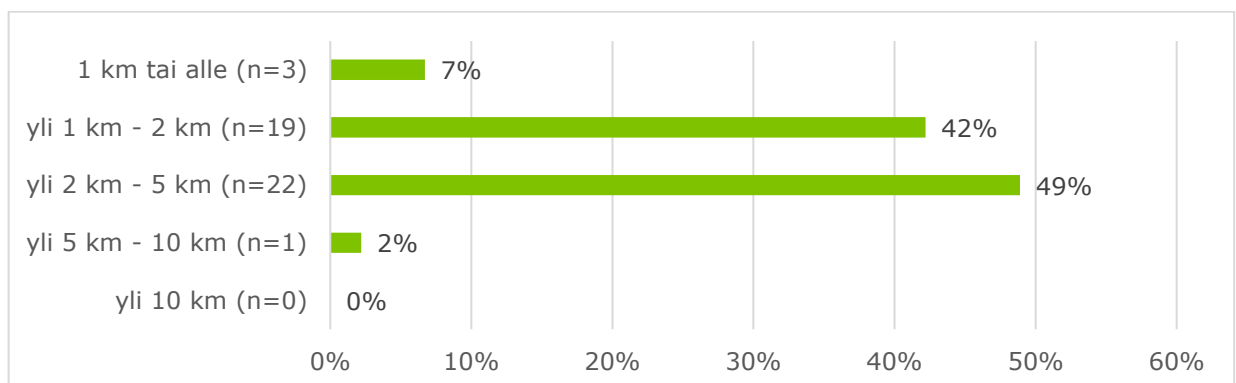

Jokin muu, mikä?

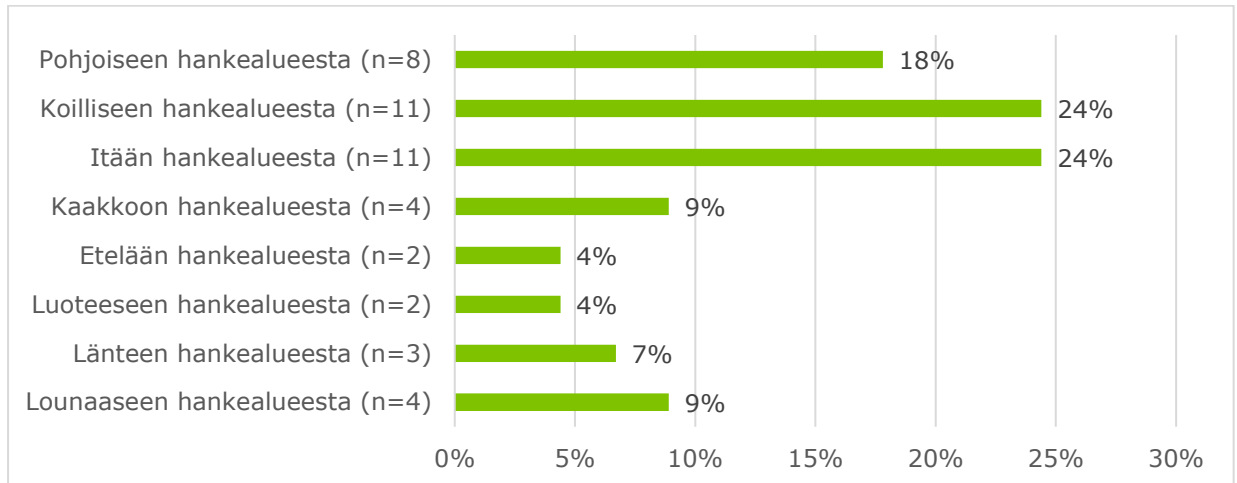
Espoo, Jyväskylä, Oulu, Tampere ja Lohtaja

**4. Asumismuoto hankealuetta ympäröivällä alueella (Kartta 2).
(N=31)****Muu mikä?**

- Maanomistaja hankealueella

5. Asunnon, loma-asunnon tai omistaman maan etäisyys hankealueesta. (N=45)

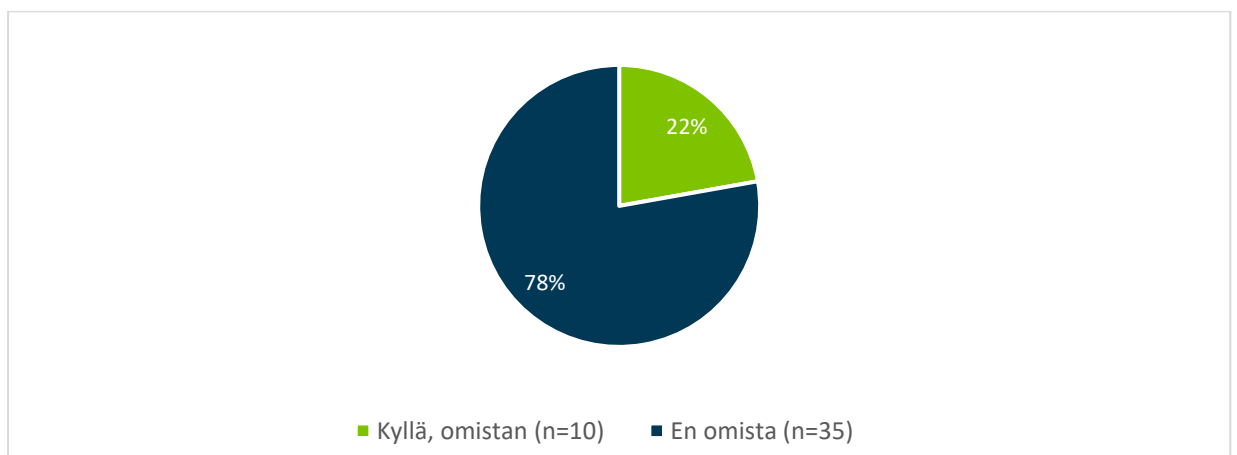
6. Asunnon, loma-asunnon tai omistaman maan sijainti ilmansuunnalla hankealueesta. (N=45)

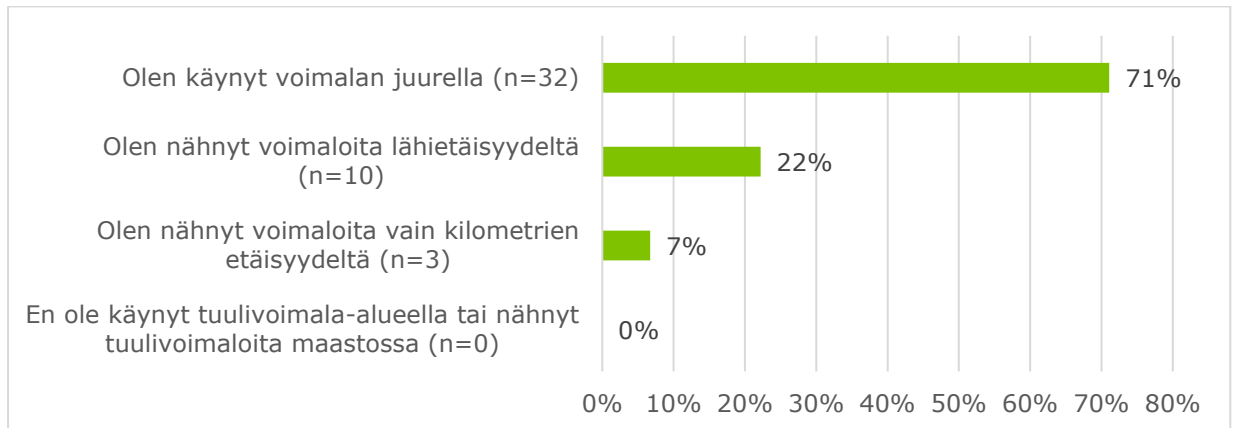
7. Kylän tai paikan nimi.

Alakylä (1), Häkkilä (2), Korpela (3), Laitala (10), Myllykoski (1), Nisula (2), Oikemus (5), Ojanperä (1), Polvikoski (1), Riutta (6), Riuttanen (5), Takala (1), Tiilikkala (2), Yli-Kannus (4), Ypyä (4).

8. Omistatteko maata hankealueella (kartassa 2 mustalla rajattu alue)? (N=45)

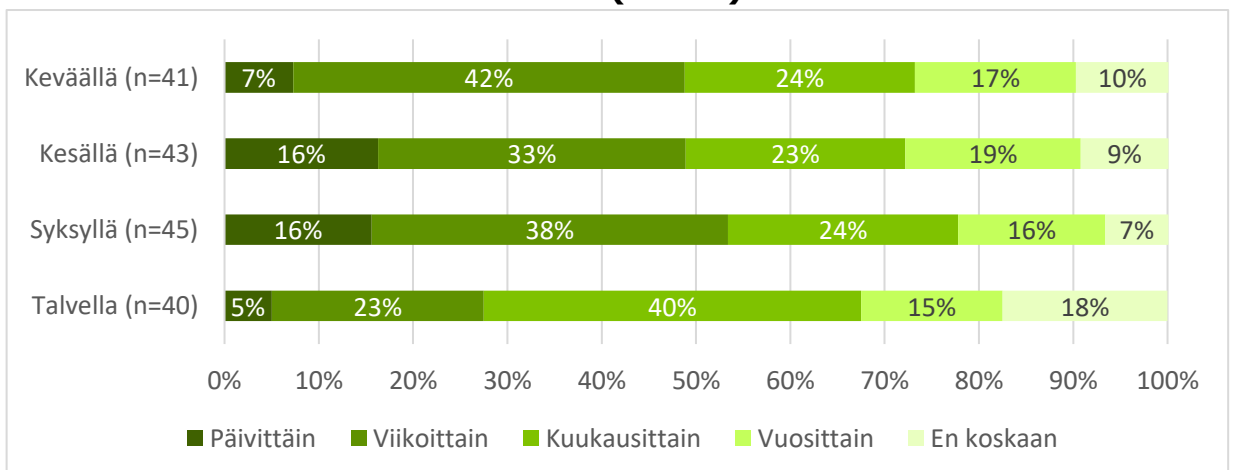

9. Oletteko joskus käynyt jonkun olemassa olevan tuulivoimahankkeen alueella tai oletteko nähnyt tuulivoimaloita lähietäisyydellä maastossa? (N=45)

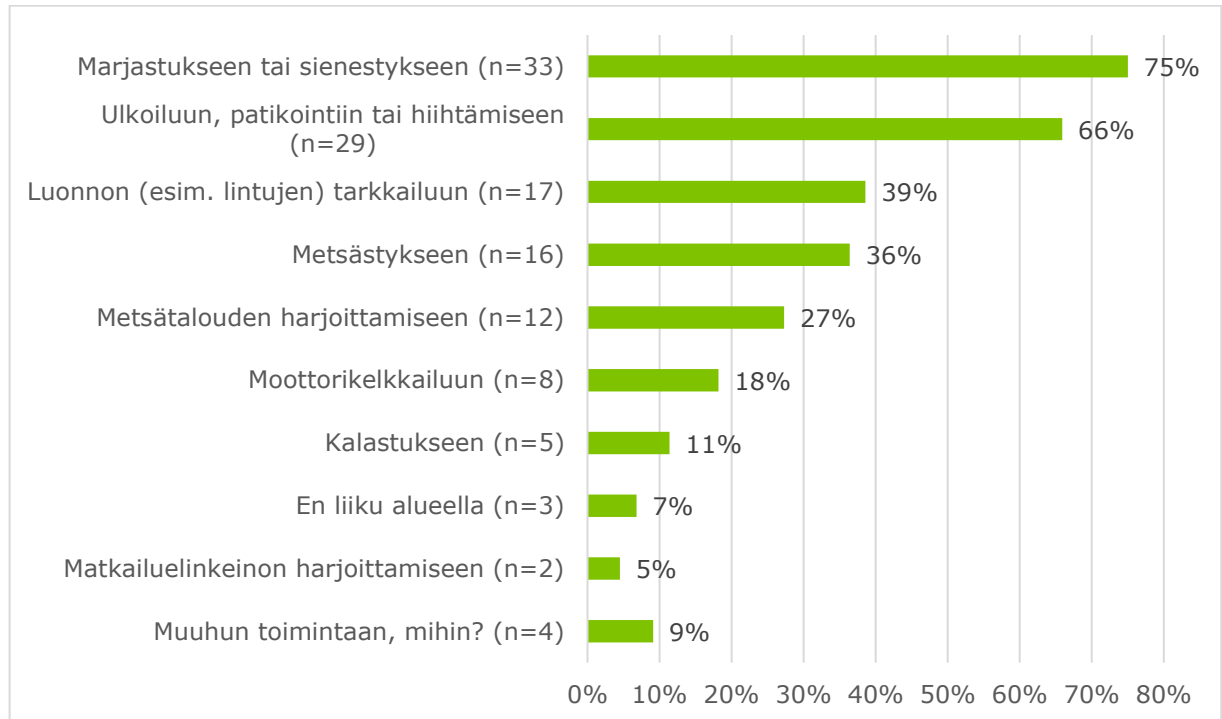

4 Hankealueen nykyinen käyttö

10. Miten usein liikutte suunniteltavan Pitkälehdon tuulivoimahankkeen alueella eri vuodenaikoina? (N=45)

11. Harrastukset ja muut käyttötarkoitukset hankealueella eri vuodenaikoina. (N=44)

Muuhun toimintaan, mihin?

- Hevosretkiin
- Mökkeilyyn
- Valokuvaus, retkeily, riistakamerakuvat
- Maanmuokkaus

12. Kuvailekaa halutessanne Pitkälehdon tuulivoimahankkeen hankealuetta ja sen nykyistä käyttöä tai merkitystä elinympäristössänne. (N=23)

- Mahtavaa luontoa kauneimmillaan. Monipuoliset riista ja marja metsät. Älkää pilatko niitä. Ei tuommoisia vastaavia vaihtelevia metsiä/kallioita/soita löydy lähialueelta muulta. Ainut alue missä pääsee nauttimaan luonnon monimuotoisuudesta!
- Ihastellut komeita valoja pimeänaikoina. Komeat punaiset valot, enemmän saa tulla.
- Tärkein hirvien metsästys- ja oleskelualue.

- Minulla on metsätiloja lähialueilla ja niillä käydessäni saatan liikusella myös hankealueella.
- Merkittävä lintualue, teeren ja metson soidinalueet. Alueella useasti havaintoja maakotkasta. Hirvenmetsästysalue sijaitsee keskellä kaavailtua tuurivoimalan rakennuspaikkaa!
- Keskeinen osa omistamaani metsäaluetta. Käytän aluetta puunhankintaa, puunmyyntiin, marjastukseen ja sienestyskseen. lenkkeilen ja hiihtelen alueella
- Hyvä liikuntaan käytettävä maasto m. hiihtäen, pyöräillen ja patikoiden. Monipuoliset marja maastot ja rauhalliset luonto olosuhteet.
- Erittäin merkittävä osa jokapäiväistä elämää. Vanhoja metsäpolkuja ja reittejä joita jo satoja vuosia kuljettu. Lähellä elää myös kotkapariskunta, tarkkaa pesänpaikkaa ei ole tiedossa mutta kotkat olen nähnyt monta kertaa. Omistan alueella monessa eri kasvuvaiheessa olevaa metsää, joten harmitus on suuri jos voimaloita ollaan oikeasti rakentamassa
- Voimalinja suunnitellaan vedettävän suoraan vapaa-ajanasuntoni tontin vierestä, se heikentää alueen luontoarvoja ja biodiversiteettiä valtavasti paljon. Miksi vanhoja jo tehtyjä johtolinjoja ei hyödynnetä?
- Vapaa-ajan viettoon ja ulkoiluun.
- Alue on erittäin merkittävää jo kulttuuri historiallisestikin alueella sijaitsevien muinais jäännösten vuoksi. Eikä sitä pitäisi missään nimessä muuttaa teollisuus alueeksi. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myöskin natura alueita jotka ovat esimerkiksi linnustollemme erittäin merkittäviä. Tuulivoimalat tulisivat väistämättä vaikuttamaan täten myös niiden elinympäristöön negatiivisesti.
- Häiritsee.
- Alueella sijaitsee suojellut kalliot omistamallani metsällä sekä luonnon suojelualueita.
- Hankealue alkaa olla niitä harvoja alueita Keski-Pohjanmaalla, jossa ei vielä ole myllyjä. EN HALUA NIITÄÄ ALUEELLE! Alueella on ahman, karhun ja suden reviiriä, lisäksi maa- ja merikotkia. Myös Suomenselän peuroja on alueella. Kesälaitumella vasamassa vuosittain.
- Huonontaa!
- Alueen läpikulkua mäkillä ja marjastusta
- Monimuotoinen luontoympäristö. Monipuolinen eläimistö. Hyvät marja ja sienit maat.
- Turveneava käytössä, metsämaata ja sen hoitoa, tiestö myös lenkkeilyä siellä.
- Maisema rumentava!

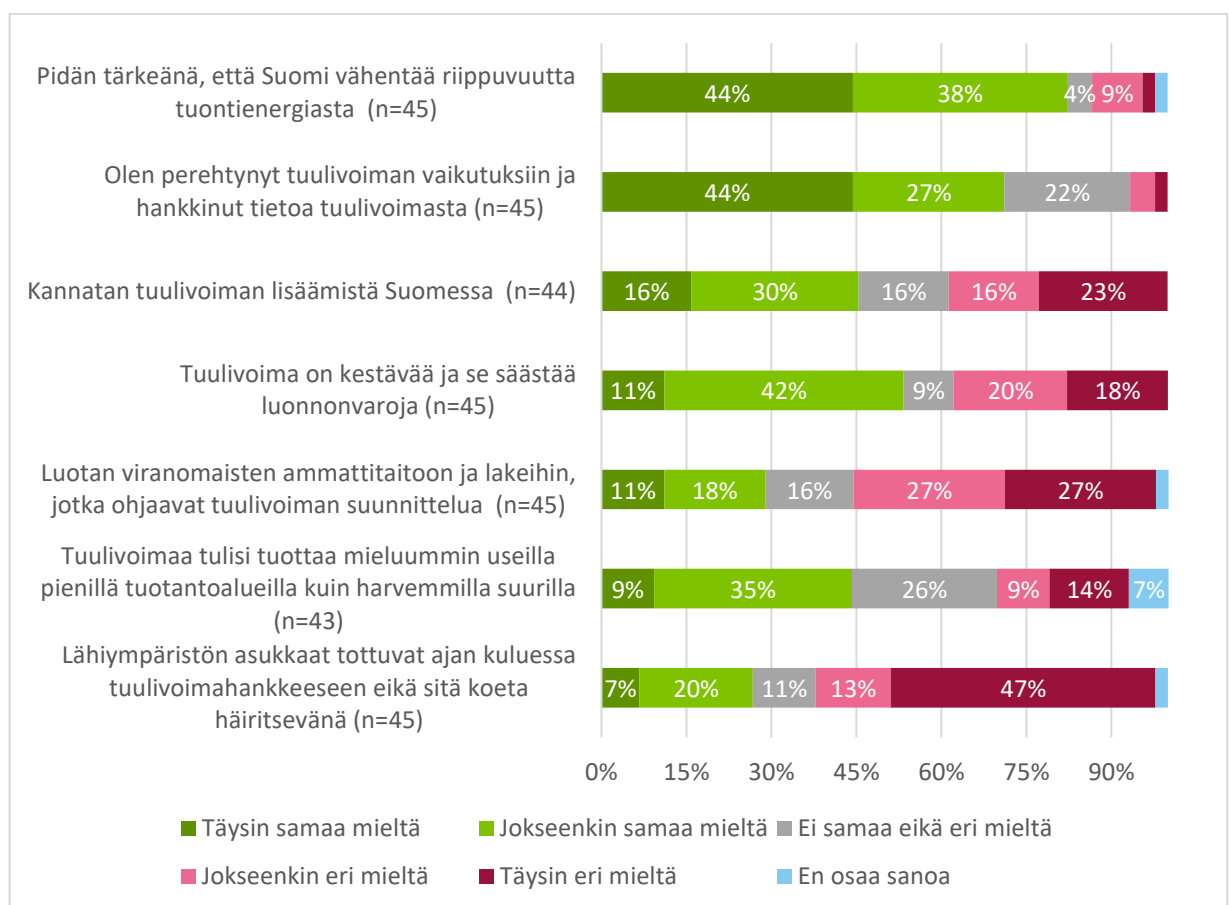

- Merkittävä muutos erämaan rauhaan! Jos vielä kieltolaput
 - Liikkuminen kielletty
 - Liikkuminen omalla vastuulla
 - Lentävän jään vaara
 - yms. ei hyväKesällä vanhateillä voi ajella pyörällä jne. Talvella metsäautotie on ollut tuulen suojainen
- Olen kulkenut alueella jo 1970-luvulta. Metsä ja sen monet eläimet tulleet tutuiksi. Lisäksi alueella runsaat marjastus- ja sienestysmaat. Hyvät riis-takannat. Alue on rakas minulle.
- Tuulipuiston mylly mastoinen tulevat näkymään keväällä kesällä syksyllä talvella yötä päivää. Kolmen tuulipuiston siivet jo näkyy, eli ihan tar-peeksi
- Rauhallinen luonto alue

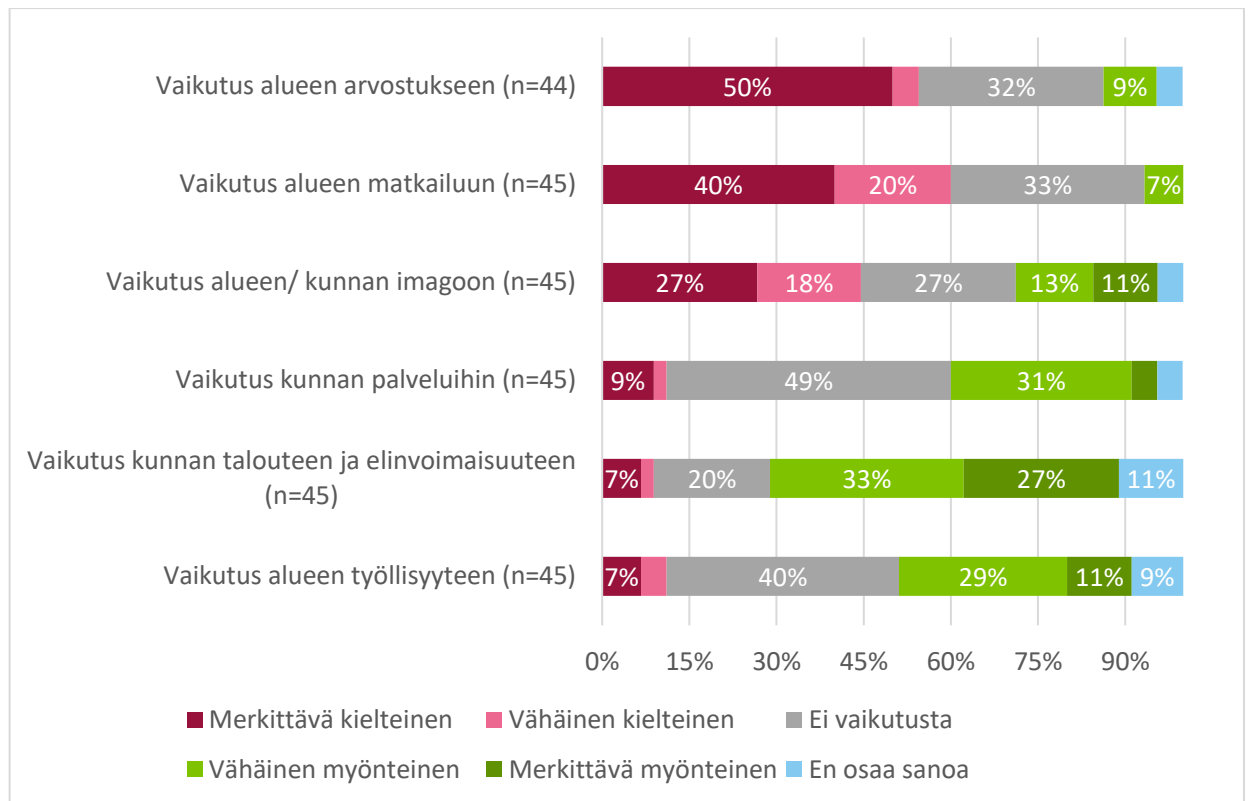

5 Arviot Pitkälehdon tuulivoimahankkeen vaikutuksista

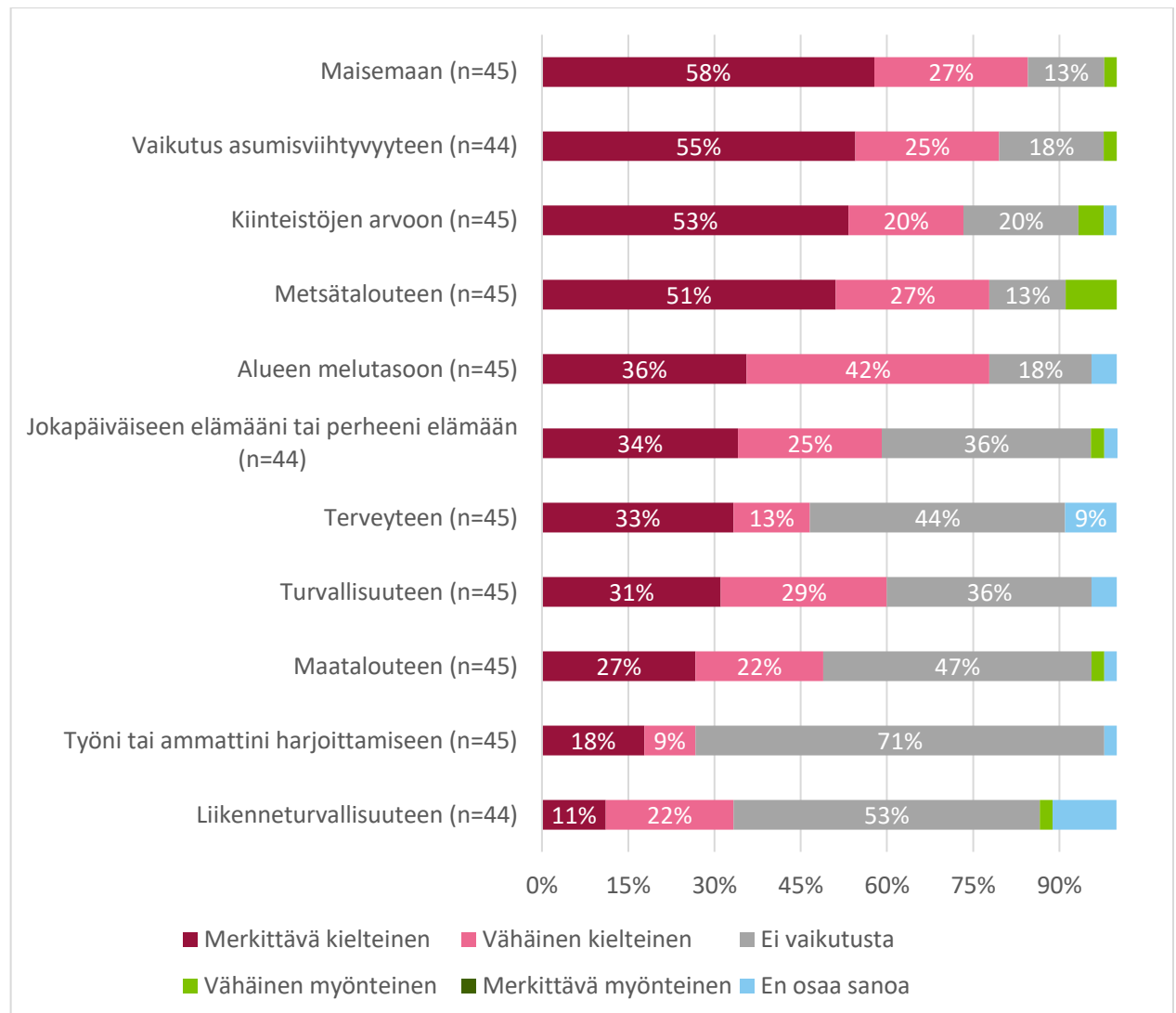
13. Mitä mieltä olette tuulivoimasta yleisesti? Valitkaa seuraavista väittämistä parhaiten mielipidettänne kuvaava vaihtoehto. (N=45)

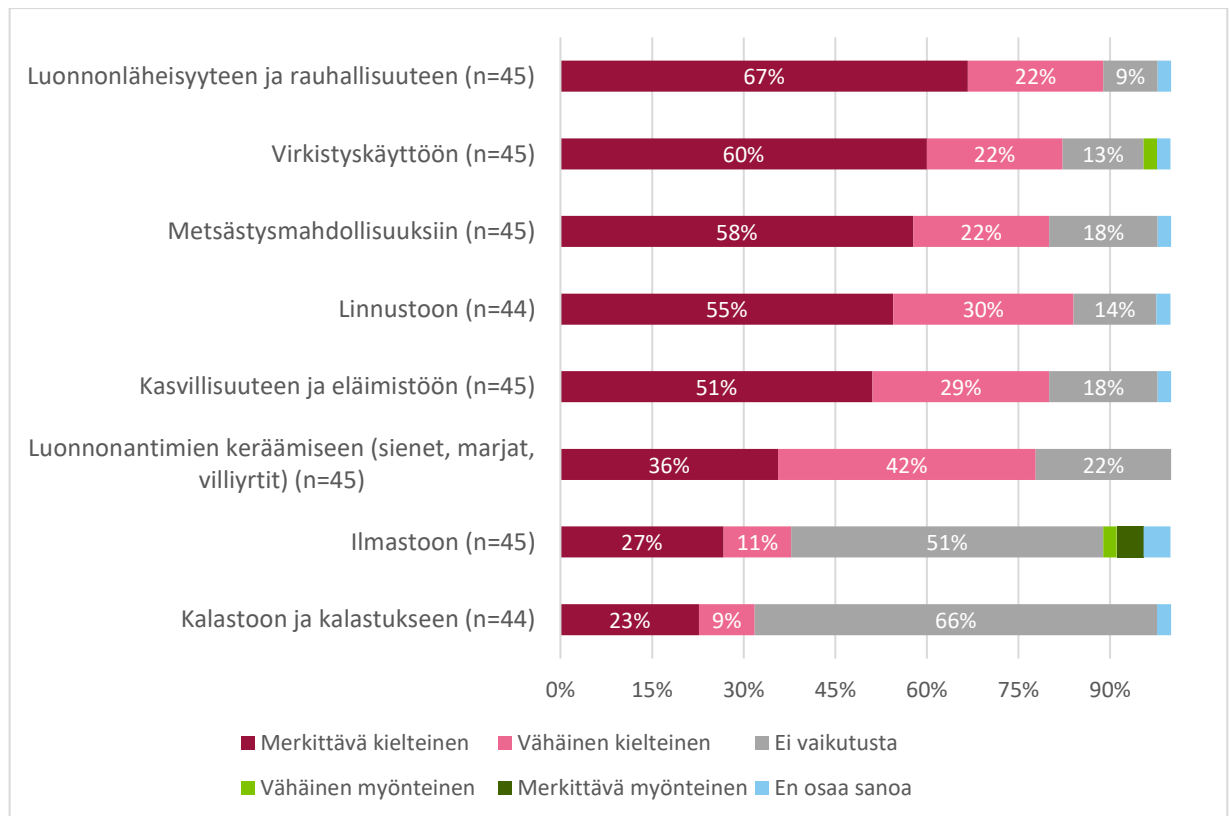
14. Miten arvioitte Pitkälehdon tuulivoimahankkeen vaikutuksia kuntatasolla? (N=45)

15. Miten arvioitte suunniteltavan hankkeen vaikuttavan asumis- viihtyvyyteen ja elinoloihin sekä elinkeinoihin alueella? (N=45)

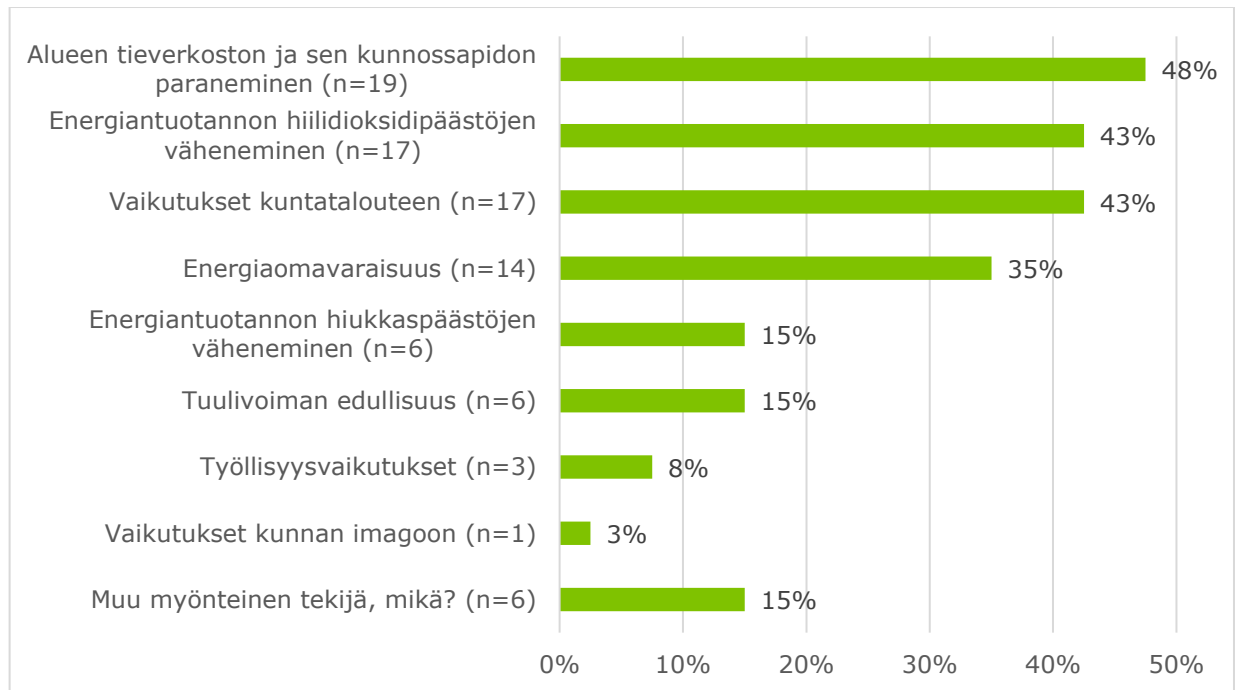

16. Miten arvioitte suunniteltavan hankkeen vaikuttavan virkistyskäyttöön ja luontoon alueella? (N=45)

6 Merkittävimmät myönteiset ja kielteiset vaikutukset

17. Mitkä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät myönteiset puolet? (N=40)

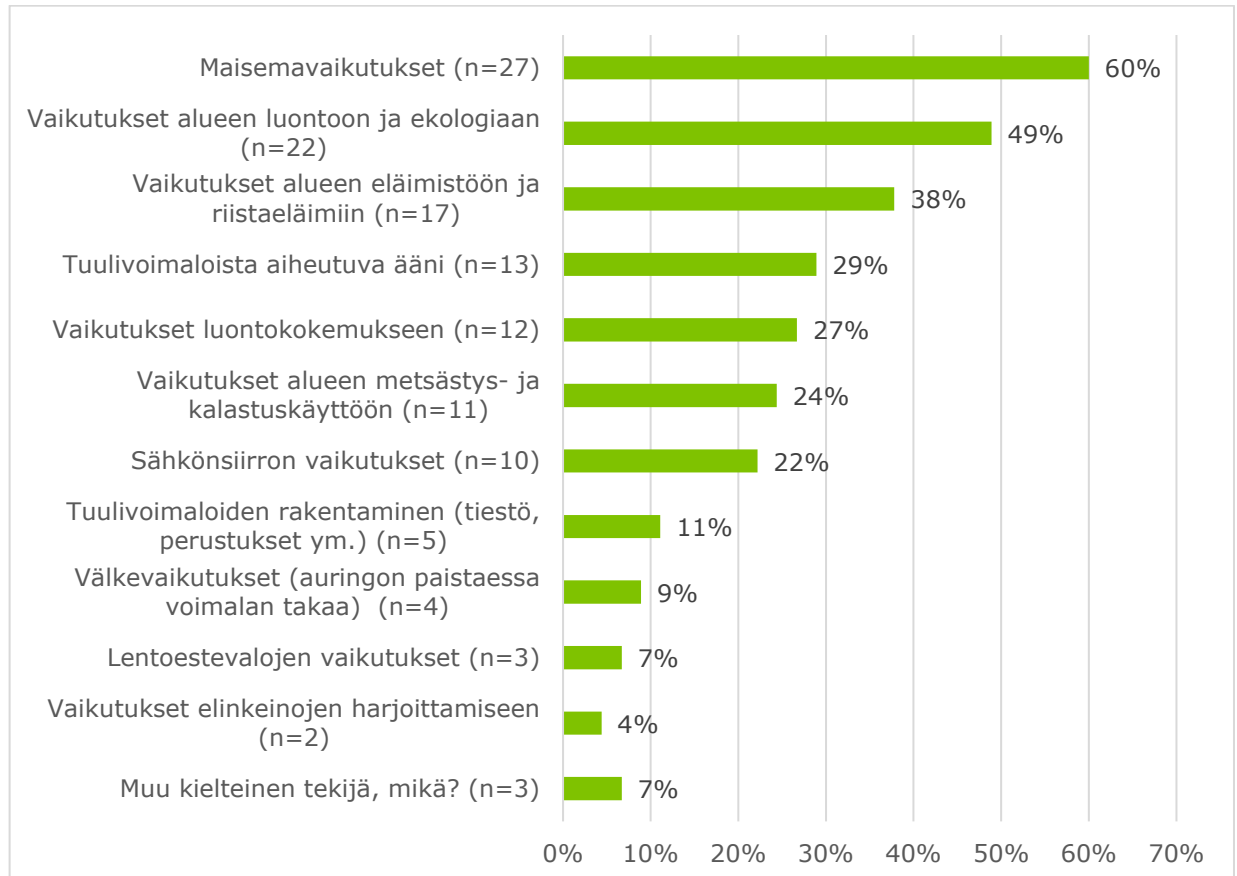

Muu myönteinen tekijä, mikä?

- Ei mikään
- Rakennusaikainen työllistäminen, muuta ei ole.
- En löydä myönteisiä vaikutuksia.
- Hankkeesta on kovin hankala keksiä mitään merkittävää myönteistä vaikutusta
- Ei mitään
- Purkukulut jää tuulipuistolle

18. Mitä ovat mielestänne suunniteltavan hankkeen merkittävimmät kielteiset vaikutukset? (N=45)

Muu kielteinen tekijä, mikä?

- Lähialueella olevien asuntojen markkina-arvo laskee maisema- ja äänihaittan takia.
- Ei merkittäviä vaikutuksia.
- Ei mikään.

19. Perustelkaa, tarkentakaa tai kommentoikaa halutessanne vastauksianne edellisiin kysymyksiin. (N=22)

- Marjonevalla pesii alueen tärkein teeri populaatio. Ei kannata vaarantaa tärkeän riistaeläimen häviämistä alueelta.
- Aivan liian lähellä asutusta, meluhaitta valtava.
- Olemme vasta muuttaneet alueelle, tarkoituksena alkaa pitämään hevosvaelluksia ympäri vuoden, ja tuottaa paljon muita aktiviteetteja luonnossa, jota ei ole vielä tuulimyllyin pilattu. Pyöräily retket, metsästys,

moottorikelkka/mönkijäretket, vaellukset jalan, revontuliretket yms. Hevosia tulee olemaan todella lähellä kyseistä aluetta, hevoset eivät voi elää tuulimyllyjen melussa, he kuulevat sen liian kovana äänenä. Jos myllyt tulee, joudumme poistumaan uuden yrityksemme kanssa kaupungista. Ehkä viette myllyt esim. suoraan Helsinkiin, missä niitä tarvitaan, niin he saavat itse katsoa vihreää energiaansa ja kuunnella sitä. Tällä alueella on jo aivan liikaa myllyjä joka paikassa.

- Sähkösiirron rakentaminen perustuu lunastusmenettelyyn, joka ei korvaa mm. maa- ja metsätaloudelle aiheutunutta haittaa täysimääräisesti. Hankkeen lähialueella jo useita muitakin tuulivoimapuistoja, ei niitä tarvitse olla joka ilmansuunnassa. Tuulivoiman tuottajat eivät osallistu sähköverkossa tarvittavan säätövoiman rakentamisen kustannuksiin.
- Jo Kannukseen rakennetut tuurivoimalat pilasivat Toholammille tärkeää jokilaakson kansallismaisemaa. Hirvien kulkureitit häiriintyivät ja alkavat vasta nyt jokseenkin palautua, mutta hyvin huonosti. Lintuja tulee kuolemaan isot määrät, Etelä-Suomessa jo merikotkia kuollut lapoihin. Kiinteistöjen arvot täällä ei mitään hyviä ole ja niiden arvo romahtaa jos nämä 300m korkeat myllyt väkisin tänne pystytetään, kukaan ei niitä tänne halua.
- Tuulivoimaloilla on tutkitusti kielteiset vaikutukset eläimiin ja jopa maaperän eliöstöön. Vallitsevat tuulensuunnat alueella ovat lounaasta, jolloin voimaloiden aiheuttama turbulenssi voi tuntua asutulla alueella asti. Tuulivoimaloiden ja siirtolinjojen aiheuttama metsäkato pienentää maankäyttösektorin hiilinielua. Tämä tulee rasittamaan muita maanomistajia.
- On ihan tarpeeksi kun Kannuksen tuulimyllyt näkyvät mökkitielle. Jos Pitkälehtoon tulee myllyjä ne rumentavat ja pilaavat mökiltä näkyvät maisemat. Saatikka niistä kuuluva humina.
- Liian lähellä asutusta, omistamaani metsää ja ihmisten ulkoilualueita.
- Hankkeen YVA-selvitys on hyvin puutteellinen, sen tehneillä henkilöillä ei ollut alalle vaadittavaa koulutusta tai pätevyyttä tehdä työtänsä ja siksi hanketta ei saa viedä eteenpäin. Alueen luontoarvoja Myllykosken kohdalta ei huomioida tarpeeksi. Tällä alueella on mm. liito-oravan esiintymisalueet, joita ei saa johtokäytävällä lähteä pirstaloimaan entisestään. Samoin alueella on uhanalaista lehtomaista metsää ja sen tyyppilajeja. Samoin hanke ei ota huomioon alueen kulttuurimaisemaa, vaan uhkaa pilata sen täysin.

Aivan vasta on julkaistu mm. seuraava katsaus tuulivoiman vaikutuksista biodiversiteettiin. Tahdon, että huomioitte sen, että menetettyjä ekosysteemien, lajien ja lajien sisäistä monimuotoisuutta ei saada takaisin, jos hanke muuttaa dramaattisesti alueen abioottisia ja bioottisia ympäristökijöitä. Myös luonnolla on arvo, jota ei voi rahassa mitata.

<https://www.hs.fi/tiede/art-2000010045539.html> Katsaus: Tuulivoimalat saavat monet eläinlajit muuttamaan

Edelleen kysyn, miksi jo olemassa olevaa muutaman sadan metrin päässä olevaa johtokäytävää ei hyödynnetä? Rakennushankkeissa tulisi aina noudata vähäisimmän haitan periaatetta. Vaikka kustannuksia tulisi, tulevaisuudessa meidän ympäristömme pilaamisella miljoonavoittoja tekevä tuulivoimalayhtiö voi kyllä hyvin laittaa muutaman kymppitonnin tai sata-tuhatta siihen, että johtokäytävä laitetaan koukkaamaan jo tehtyä reittiä pitkin.

- Tuulivoiman vaikutuksista ihmisten terveyteen on liian vähän tietoa. Samoin asukkaiden asumismukavuus, maisemahaitat ja tuulivoimaloiden haitalliset vaikutukset jäävät liian vähälle huomiolle. Ihmisten kotien ja tonttien mahdollisesta arvonalaskusta ei ole tässä kyselyssä edes kysytty. Sähkönsiirtolinjat kuuluvat myös tuulivoima-alueen rakentamisen kokonaisuuteen ja jäävät tässäkin vähälle huomiolle.
- Pitkälehdon tuulivoima-alue tulee jättää rakentamatta, jotta ehkäistään linnuille ja muille eliöille haittavaikutukset.
- Lestijokilaakso on alueenakin jo koko suomen mittakaavassa merkittävää seutua. Sitä ei senkään vuoksi pitäisi muuttaa näin radikaalisti. Lisäksi alue toimii tärkeänä alueena alueemme susi laumalle, johon kuuluu arviolta 6-7 susi yksilö. Susi on suomessa tarkoin suojeltu, joten sen luonnolliseen elin ympäristöön ei missään nimessä pitäisi kajota. Lisäksi alue on merkittävää linnustolle.
- Kohta 18. Meluvaikutuksen huomaa säästä riippuen eri etäisyyksille voimaloista. Lentoestevalot pimeällä ovat kuin diskovaloja, varsinkin, jos välkkymistä. Valoisalla ei haittaa.
- Tuulimyllyjä joka puolella jo liikakin.
- Kahtelepa ite punasia lamppuja mitkä räpsää koko ajan.
- Jos tuulivoima on hyvä asia eikä sillä ole negatiivisia vaikutuksia ympäristöön, niin eikä siinä tapauksessa kansallispuistot ja valtion metsät olisi niitä täynnä? Muualla Euroopassa näitä puretaan pois kun "tyhmät" suomalaiset ottavat näitä vastaan
- Myllyt tuppaa lähistöllä kaikki. Linnut, maakotka, metsälinnut (teeret, metsot, riekot)
- Tuulivoimalaitokset pitäisi rakentaa 10 km ihmisistä. Niitä ei saa rakentaa hallitsemaan ihmisten elämää. PITÄÄ RAKENTAA KAUAKSI IHMISISTÄ!!! ON MUITAKIN ARVOJA KUIN RAHA!!! IHMINEN ON OSA LUONTOA!!! VOIMALAITOKSIA EI SAA OLLA LÄHELLÄ HALLITSEMASSA JA HÄIRITSEMÄSSÄ IHMISTÄ, VAIKKA SE ON NS. PUHDATA ENERGIAA. Suomea ei saa rakentaa täyteen voimalaitoksia, koska Suomi on pieni

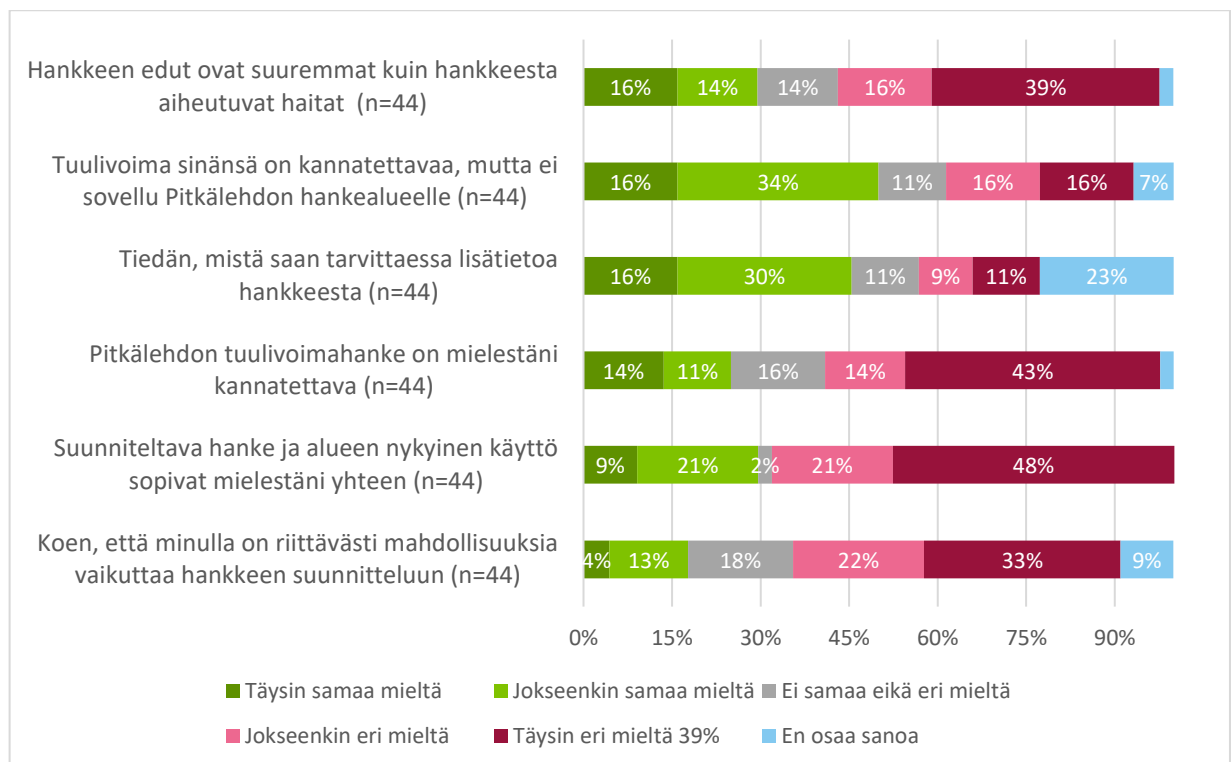

maa. Luonto pitää kunnioittaa. Haitat myllyistä on suuremmat kuin hyödyt jos niitä on liian lähellä (10 km).

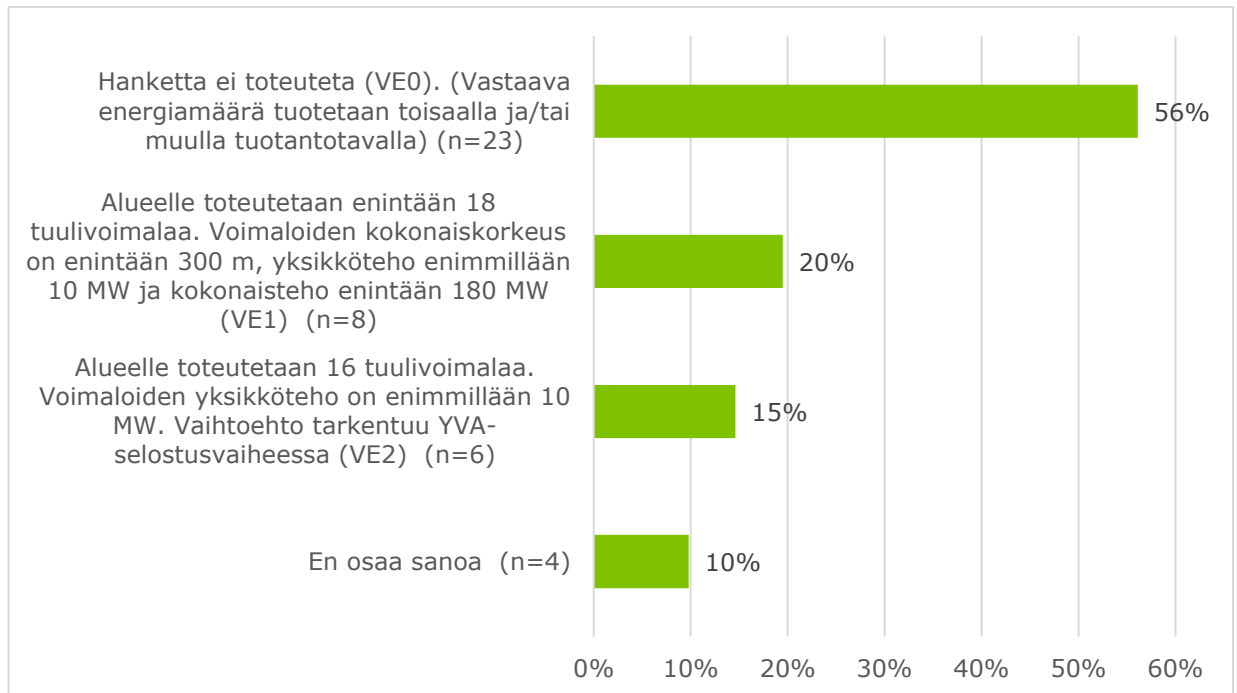
- Maisema muuttuu
- Muutos peruuttamaton
- Niin hiljainen metsän humina muuttuu höyryveturin puksutukseksi!
- Kyllä sitä erämaata riittää Kaustisen suuntaan että vois koko rypäs pari tilaansa korpeen päin!
- Valot, äänet, tiet, voimalinjat ja lisääntyvä liikenne. Täydellinen tuho.
- Lestinhoen peltomaisemaa hallitsevat tuulimyllyt tulevat häiritsemään peltomaisemaa. Luontoon maakotkat liitävät puiston yli, seurattu vuosia. Valot vilkkuu yöt, edellisen puiston valot akressiiviset.
- Myllyt tulee näkymään ja kuulumaan asuin kiinteistöön. Siirtolinjan rakentaminen vie metsät ja näkyy ikkunasta vain ne ja myllyt. Metsän eläimet katoaa.

7 Yleisnäkemys hankkeesta

20. Valitkaa mielipidettänne parhaiten kuvaava vaihtoehto seuraavista väittämistä. (N=44)

21. Mitä hankkeen vaihtoehtoa pidätte parhaana? (N=41)

22. Perustelisitteko kantaanne hankkeen vaihtoehtoihin tarkemmin? (N=25)

- Alue on tärkeä metsästäjille ja muille luonnossa liikkujille, sekä erityisesti riista eläimille. Mielestäni tuulivoimaloita on lähialueen kunnissa riittävästi. Ei kannata kaikkia maisemia pilata.
- Tuulivoima on järjetön tuotantomuoto tässä mittakaavassa ja aiheuttaa hinnan epävakaudesta kuluttajille valtavat kustannukset. Sähkön kuluttajahinta noin 3 kertaistunut sen jälkeen kun tuulivoimaa alettiin rakentaa.
- Ko. lähialueella on jo tarpeeksi tuulivoimaa eikä tuulimyllyjen tarvitse näkyä ja kuulua joka ilmansuunnasta.
- JOS RAKENNETAAN, NIIN PITÄÄ MYÖS OLLA TEHOJA.
- Tuulivoima heiluttaa nyt jo sähkömarkkinoita hyvin negatiivisella tavalla, kun sähköä tarvitaan, ne ei toimi kun ei tuule. Tästä jo kokemuksia tältä talvelta kun sähkön pörssihinnat heiluu yli euroa kilowattitunnilta. Tuulivoimaa on jo nyt liikaa säätövoimaan suhteutettuna. Ydinvoimaan, ammoniakki generaattoreihin yms. tulisi panostaa, eikä näihin luontoa pilaviin tuurivoimaloihin.
- Tuulivoiman lisärakentamista perustellaan sillä, että se tuo maahan lisää runsaasti sähköä käyttävää teollisuutta. Ulkomainen pääoma vie voitot

kotiinsa, meille jää vain haitat. Kiinteistöjen arvon aleneminen on jo tosi-asia.

- B
Vaikutus lie pieni onko 16 tai 17 voimalaa. Tietenkin jos ei ollenkaan.
- Olen sijoittanut paljon rahaa ostaessani mökkini ja siellä tekemiini parannuksiin on myös uponnut paljon rahaa. Nyt sen maisemat ja äänimaisema aiotaan tuhota. En saa sijoittamiani rahoja takaisin vaan kiinteistön arvo romahtaa myllyistä johtuen.
- Omistan metsää hankealueella ja asun aivan lähellä. En missään tapauksessa halua että voimaloita rakennetaan näin lähelle. Tässä lähellä sitä paitsi on jo paljon aiemmin rakennettuja tuulivoimaloita joiden siivet ja valot näkyvät. Miksi tähän alueelle pitäisi rakentaa vielä vain lisää. Ei saa toteutua on vastaus!
- Hanke voidaan toteuttaa, kunhan johtokäytävää eli sähkönsiirtoreittiä ei vedetä Myllykosken kautta vaan etelässä olevaa valmista johtokäytävää pitkin. Tuulivoiman edut ovat kiistattomat ja Suomi tarvitsee kestävää energiatuotantoa ja omavaraisuutta ilmastonmuutosta ja maailmanpolitiikkaa ajatellen. En silti pidä tavasta, jolla tätä hanketta on ajettu eteenpäin. Hanketta ja esim. YVA-selvityksiä on tehty jo ennen kuin asiasta on tiedotettu asianomaisia. Se ei ole hyvän hallintotapojen mukaista menettelyä. YVA-selvitys oli tehty hutiloiden, osia siitä oli tehnyt esim. vasta kandidaatin vaiheessa olevia opiskelijoita, joista kaikki eivät edes olleet biologeja. Siinä vaiheessa opintoja on hyvä, jos tunnistaa edes metson teerestä.
Hanke vaikuttaa muutenkin ihme suhmuroinnilta, jos vieläkään ei osata kuvata edes tarkkaa sisältöä YVA-hankkeen VE2 vaihtoehdosta. Miten tällöin voi tässä edes mitään päätöksiä tehdä ja antaa mielipidettään?
- Rakennetaan liian lähelle asuttuja alueita. Alue tulee häiritsemään tv- ja radioyhteyksiä, sekä mobiiliyhteyksiä. Tästä ei ole tarpeeksi tietoa ja tämä jää monelle kokonaan epäselväksi. Monilla muualle rakennetuilla tuulivoimaloilla on ollut kielteisiä vaikutuksia yllämainittuihin yhteyksiin.
- Olen perustellut vastaukseni, mutta tärkeimmäksi nostan alueen luontokokemuksen muuttumisen. Hanke pilaa maiseman.
- Lestijoen arvokas maisema-alue tulee säilyttää koskemattomana. Melu ja lentoestevalo muuttaa alueen maisemakuvaa merkittävästi. Samoin joen yli vietävä alalanka lisää lintu kuolemia suunniteltuna sähkönsiirtoreiteistä. Annetaan liito-oraville ja metsäpeuroille mahdollisuus lisääntyä alueella.
- Lestijoki laakso ei ole oikea paikka rakentaa uusia tuulipuistoja jo olemassa olevien lähialueiden puistojen lisäksi. Lisäksi puisto alue tulee aivan liian lähelle vakituista asutusta. Monissa kunnissa rajana pidetään 2,5

km, tässä se ei toteudu. Lisäksi meiltä löytyy Suomesta tutkittua tietoa siitä, että tuulivoimalan aiheuttamat haittavaikutukset ihmisiin kantautuvat jopa 15-20 km päähän. Hanke tulee vaikuttamaan negatiivisesti myös yleisesti alueen viihtyvyyteen ja sen vetävyyteen. Jokaisella ihmisellä tulisi olla oikeus asua turvallisesti omassa kodissa ilman tuulipuiston tuomia haittoja. Haitta vaikutusten lisäksi tuulipuisto alueella sijaitsee muinaisjäänteitä, joita tulisi ehdottomasti vaalia. Mikäli tuulipuisto tulisi, ei tämä toteutuisi. Alue on virkistys käytön lisäksi erittäin merkittävää aluetta alueemme eläimistölle, kuten metsäpeuroille, susilaumalle, karhulle, ahmalle ja eri lintulajeille.

- Ei ole väliä, onko tuulimyllyjä kaksi enemmän vai vähemmän, haitat yhtä suuret. Jos enemmän, hankkeesta hyötyy kaikki osapuolet enemmän.
- Liian lähellä asutusta! Viekkä tarpeeksi kauas taloista vähintään 3 km.
- Maanvuokra tuotto liian pieni.
- Eiköhän näitä ole jo riittävästi yhteen pieneen maakuntaan? Myllyjen lisäksi vielä siirtolinjat, jotka tuhoavat maisemaa ja elinkeinon harjoittamista.
- Luonto pilalla.
- Kun mielipidettä ja korvauksista kysyttiin, niin voimalat olivat pienempiä??
- Samalla rakennuskerralla mahdollisimman monta myllyä.
- Ks. sivu 12
- Haluaisin alueen kauemmaksi!
- Alue tulisi erittäin uhanalaisten eläinten pesimä- ja soidinalueelle.
- Toholammilla on jo tuulivoimaloita tulossa tarpeeksi, ei tarvita enää.

23. Haluatteko kommentoida tuulivoimaloiden sijoittelua alueilla? Mainitkaa, mikäli vastauksenne koskee jotakin tiettyä voimalaa tai tiettyjä voimaloita (Kartta 3)? (N=17)

- Voimalat nro 14-18 sijaitsevat teerien suosimalla lentoreitillä mrjonevan soidinalueelle. Mylly nro 17 sijaitsee levähdyspuiden kohdalla ja nro 18 soidin alueella. Myllyt nro 12 ja 13 sijaitsee metson soidinalueella. Nämä alueet on tärkeät alueet riistaeläinten kannan säilymiselle!
- Myllyt 1-7 ehdottomasti jätettävä pois, loputkin liian lähellä asutusta.
- Harjualueet, joille voimaloita suunnitellaan, vaikuttavat voimakkaasti alueen käyttöön linnustuksessa, metsästyksessä sekä marjastuksessa. Voimalan 13 siirtämistä Homeharjun puolelle, jolloin se ei sijaitse niin lähellä lähimpiä asutuksia.

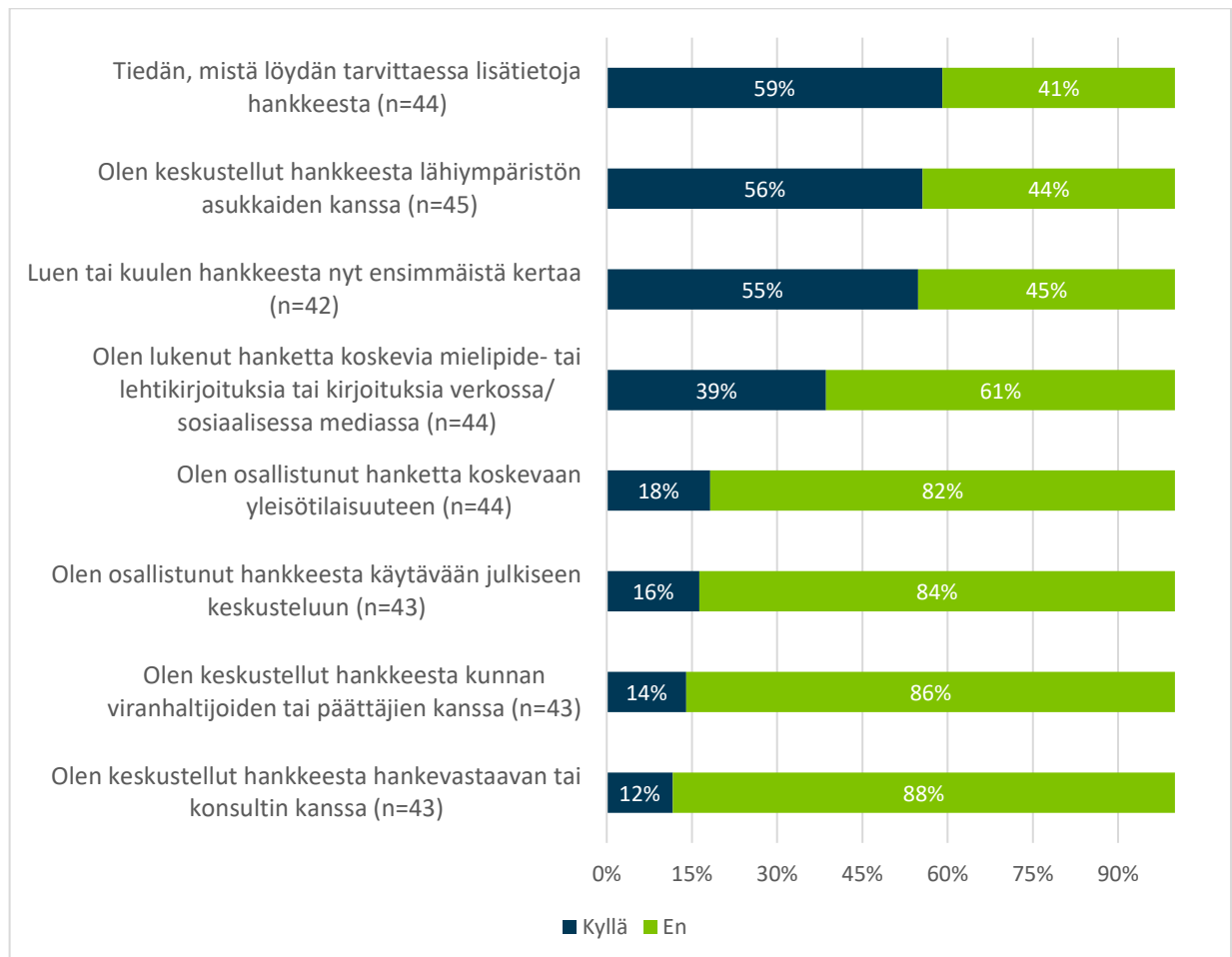

- Liian lähellä asutusta. Alueen eläinkanta tulee kärsimään jo rakennusai- kana, luonto on pilalla tämän jälkeen.
- Liekö piruilua vai miksi voimaloita sijoitetaan aivan vuokrasopimuksia te- kemättömien maanomistajien rajoille.
- Kaikki on niin lähellä asuntooni.
- Kannuksen alueelle ollaan rakentamassa valtavasti tuulivoimaa ilman, että tuulivoiman vaikutuksista esim. biodiversiteettiin tiedettäisiin vielä kovinkaan paljon.
- Alue tulee liian lähelle asutusta. Näyttää, että ihmisiä asuu jopa alle kah- den kilometrin sisällä alueesta. Lisäksi, miten on otettu huomioon muut jo rakennetut tuulivoima-alueet naapurikunnassa ja mahdollisesti tulevat tuulivoimalat? Niiden yhteisvaikutus on ihmisille, luonnolle ja eläimille haitallinen. Jos tuulivoimaa rakennetaan, niin riittävän kauaksi ja otettava huomioon muukin kuin rahallinen hyöty.
- Tuulivoimalat 1 ja 2 ovat liian lähellä loma-asutusta.
- Alueellamme läheisyyteen on toteutettu jo 71 tuulivoimalaa, eikä näiden yhteisvaikutuksia ihmisille vielä edes kunnolla tunneta. Koko hanke tulisi jäädyttää. Tällä saataisiin säilytettyä ainutlaatuista lestijokilaaksoa ennal- laan.
- Ei tuulimyllyjä pitkään Lehtoon.
- Liian lähellä.
- Yhtä huono sijainti kaikille.
- Nämä vois sijoittaa kehäkolmosen sisälle
- Vaihtoehto v1 (18) saattaisi yksi voimala sattua lähelle suvun metsäsar- kaa. (7) on jo lähellä, mikä on ok.
- Periaatteessa kannatan tuulivoimaa, mutta kyllä sitä suota ja korpea olisi etäänpästä riittämiin.
- Voimalat suosivat isoja tiloja jotka omistavat metsiä sijoittelu myös pie- nille metsäsaaroille!

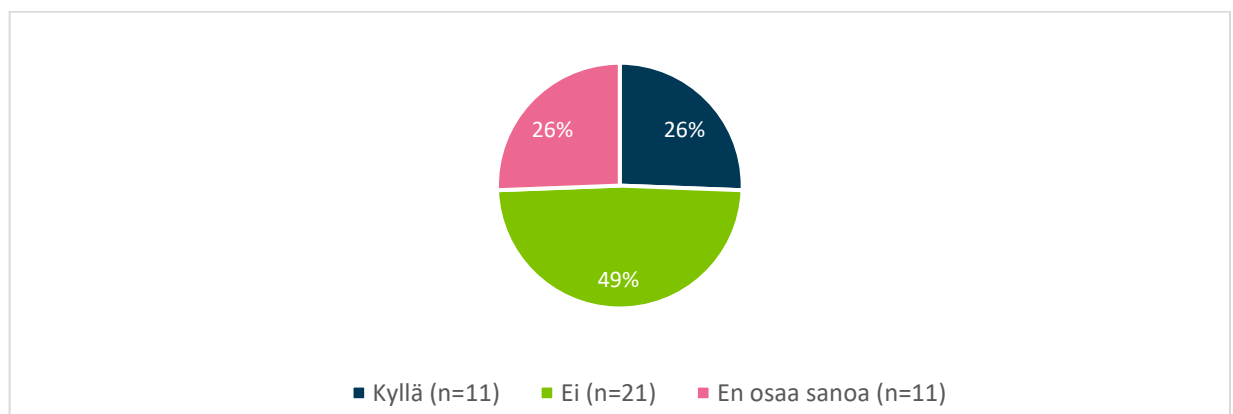

8 Tiedonsaanti hankkeesta

24. Oletteko saaneet tietoa Pitkälähdon tuulivoimahankkeesta tai osallistunut hankkeesta käytävään keskusteluun? (N=45)

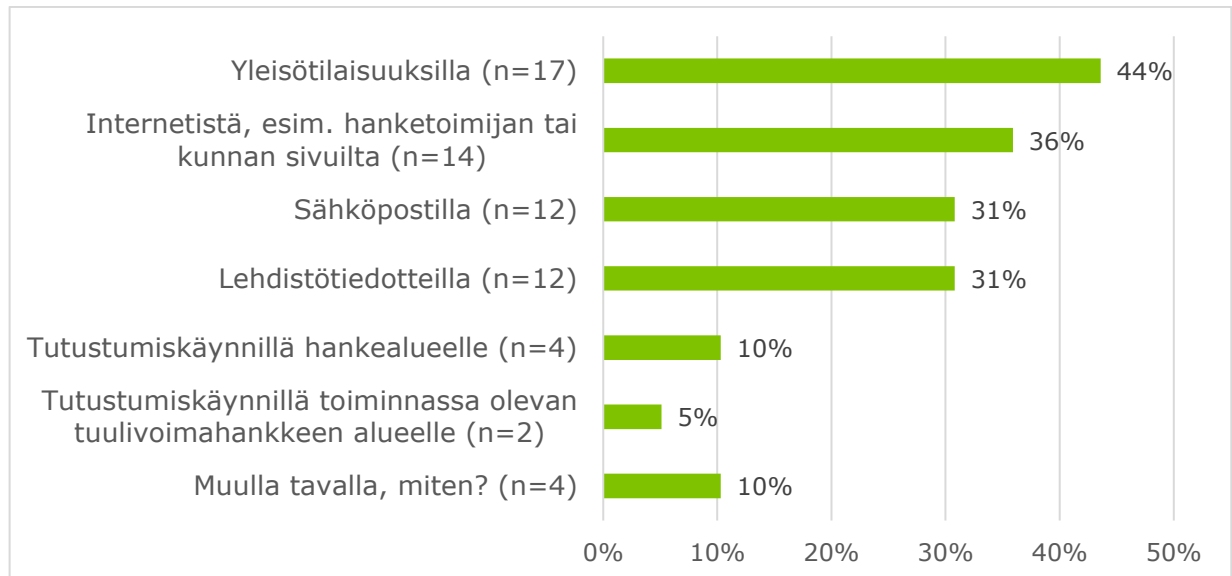
25. Onko hankkeesta mielestänne tiedotettu riittävästi? (N=43)

26. Mistä asioista haluaisitte saada lisää tietoa? (N=16)

- Projektin lopettamis aikataulusta.
- Mikä on Suomeen perustetun Tuulikolmion suhde portugalilaiseen yhtiöön? Mikä on hankkeen suunniteltu toteutusaika?
- Useiden alueelle suunniteltujen hankkeiden yhteisvaikutuksesta.
- Miten hankkeen voi saada keskeytymään?
- YVA-selvityksen tekijöiden tarkat koulutustaustat ja työkokemus. Nyt ne vaikuttivat epäselviltä ja eivät siksi herätä luottamusta. Tiedän itse filosofian maisterina (pääaineena eläinekologia, sivuaineena mm. ympäristönsuojelu) kuinka paljon vilunkipeliä juurikin YVA-selvitysten tekoon liittyy. Tekijät voivat olla esim. insinöörejä vailla viiden vuoden yliopistokoulutusta lajien tuntemisesta ja ekologiasta. Samoin lajitojen ja ekosysteemien seurannat on saatettu tehdä aivan väärään aikaan esim. kasvien kukkimisen ja lintujen pesimisen suhteen, jolloin YVA-selvityksen tiedot ovat puutteellisia ja vääriä. Ensinnäkään yhdellä kierroksella ei saada kattavaa tietoa alueen ekologiasta. Näistä käyntien ajankohdista ei YVA-selvityksessä ollut tietoa.
- Luontoon, eläimiin ja ihmisiin vaikuttavista asioista ja yleensäkin tietoa hankkeista tulee liian vähän ja liian myöhään. Karttakuvat eivät ole riittävän selviä. Niiden todellinen vaikutus luontoon ja ihmisiin ei selviä. Ihmettelen onko tästä hankkeesta ollut edes yleisötilaisuutta aikaisemmin.
- Miten hanke keskeytetään ja tehdään uudet vuokra sopimukset.
- Meluvaikutus? Vaikutus television kuvaan?
- En halua osallistua tilaisuuksiin joissa totuus on muunneltua.
- Millä tämä hanke saadaan estettyä?
- Esim. onko vaikutuksia tv:n kuvan laatuun? Kuinka etäälle ääni voi kuulua? Onko vaikutusta kännykän toimintaan tai tietoliikenteeseen? Aikataulu? Miten edetään (aika)? Milloin valmis?
- Tiestön sijoittuminen alueelle.
- Kun voimalat ovat suurentuneet niin miten se vaikuttaa korvauksiin?
- Tarkempi kartta, missä näkyy metsän omistajien/palstojen rajat.
- Onko mietitty, sitä että sodan syttyessä tällainen myllyrypäs on helpompi tuhota, kuin harvemmassa olevat tuulivoimalat... omakin turvallisuus kärsii! (Tuulivoimat on raha).
- Kartat ja into täytyisi tulla myös haitta alueelle. Tuulipuiston maanomistajat asuvat eteläpuolella. Eikä haittavaikutukset vaikuta kun metsä suojaa puiston tuulimyllyjen näkyvyyden omaan asumukseeni.

27. Miten haluaisitte saada lisää tietoa hankkeesta? (N=39)**Muulla tavalla, miten?**

- Olen katsellut mökiltä vilkkuvia valoja ja ääni häiritsee luonnon rauhaa. Lähellä on suojelu alue johon olen antanut osani!
- Kirjeenä.
- Soittamalla.
- Into kirje.

9 Muita huomioitavia asioita**28. Mitä muuta haluaisitte vielä tuoda esille hankkeeseen liittyen? Voitte myös antaa palautetta tästä kyselystä. (N=13)**

- Älkää rakentako myllyjä liian lähelle asutusta. Myös kauempaa löytyy näille paikkoja!
- Jäitä hattuun, Ruotsissa on jo suurin osa tuulivoimaa omistavista yhtiöistä konkurssissa ja myllyjen purkaminen jäämässä maanomistajien vastuulle kun purkukassaa ei ole ja varat siirretty ulkomaille.
- kyselylomake oli hankala löytää netistä. Annettu https ei johtanut mihinkään.
- Eikö näitä myllyjä voisi sijoittaa niin ettei niistä aiheudu asukkaille haittaa, varmasti on alueita, joilla hättävaiikutukset ovat minimi. Minulle on sanottu, että mökkitonttini on Toholammin toiseksi kaunein, mutta ei ole

kauan mikäli nuo hirvitykset tuonne pystytetään. Voisitteko lunastaa mökkini niin että saan sijoittamani rahat kokonaisuudessaan takaisin.....

- Kysely oli tehty osin johdattelevasti eikä toteuttanut kaikilta osin puolueetonta kyselytutkimusta. On mukavaa, että asiasta ainakin näennäisesti kuullaan asianomaisia mutta tuntuu, että se tehdään kovin myöhään. Tein YVA-selvityksestä valituksen viime vuoden puolella, enkä saanut siihen kaikkiin kohtiin vastauksia. Tämä on syönyt luottamustani kyseisestä hankkeesta.
- Sähkön siirtolinjat tältä alueelta jäivät epäselviksi. Karttakuvat huonoja; ei selvinnyt kunnolla mihin alue sijoittuu ja varsinkin miten sulautuu todelliseen luontoon.
- Tarkoituksella tehty pitkä kysely joka vaatii täyttäjältä hermoja.
- Jokaisella ihmisellä tulisi olla oikeus valita muuttuuko oma välitön elinympäristö tuulivoima alueeksi.
- Haluaisin että tämä rauhallinen erämaa luonto säilytettäisiin koskemattomana. Eikä enempää TUULIMYYLYJÄ!
- Onko tästä mitään hyötyä?
- Voimalat siirrettiin Kannuksen rajalta itään päin, meillä sarkoja lähellä kannuksen rajaa, onko mahdollista jatkossa tulla sinne voimaloita?
- - Nähän liaan "juntaava" (21) eli selvä että alue tulee!
- Alueella on myös tunnetusti ehyttä kiveä, josta on olemuksen mukaan vanhojen talojen kivijalat tehty, jopa myllyn kivet (jauhomyllyt). Lyhyesti sanottuna! En ole tuulivoimaa vastaan! Voisko sitä aluetta siirtää kauemmas, niin tulis sinne metsään niitä' uusia teitä myös!
- Alueella asuu uhanalaisia eläinlajeja - riekko, metso, huuhkaja, maa-kothka, ahma, susi ja metsäpeuran vasomisalue.

